

Ný íbúðatalning SI og umbætur í húsnæðisuppbyggingu

Greining á íbúðatalningu SI og spá um framtíðaruppbyggingu

Ingólfur Bender, aðalhogfræðingur SI

Október 2020

Færri nýjar íbúðir en vaxandi eftirspurn

Sérstök staða húsnæðismarkaðar í efnahagsniðursveiflu

1

Færri nýjar íbúðir

- Mikil fækkun íbúða í byggingu.
- Mestur er samdrátturinn á fyrstu byggingarstigum.
- Veruleg fækkun fullbúinna íbúða samkvæmt spá SI.

2

Vaxtalækkun

- Greiðslubyrði húsnæðislána hefur lækkað umtalsvert undanfarið.
- Ástæðan er vaxtalækkun á húsnæðislánum og þá sérstaklega óverðtryggðum.

3

Kaupmáttaraukning

- Kaupmáttur launa hefur haldið áfram að aukast þrátt fyrir niðursveifluna í hagkerfinu.
- Í gegnum árin hefur kaupmáttur launa verið ráðandi þáttur um þróun raunverðs íbúða.

4

Fólksfjölgun

- Fólksfjölgun hefur haldið áfram þrátt fyrir sögulega mikinn samdrátt í hagkerfinu.
- Óvanalegt í sögulegu samhengi.

Fækkun íbúða í byggingu

Reiknum með talsvert færri fullbúnum íbúðum

1

Færri nýjar íbúðir

- Mikil fækkun íbúða í byggingu.
- Mestur er samdrátturinn á fyrstu byggingarstigum.
- Veruleg fækkun fullbúinna íbúða samkvæmt spá SI.

2

Vaxtalækkun

- Greiðslubyrði húsnæðislána hefur lækkað umtalsvert undanfarið.
- Ástæðan er vaxtalækkun á húsnæðislánum og þá sérstaklega óverðtryggðum.

3

Kaupmáttaraukning

- Kaupmáttur launa hefur haldið áfram að aukast þrátt fyrir niðursveifluna í hagkerfinu.
- Í gegnum árin hefur kaupmáttur launa verið ráðandi þáttur um þróun raunverðs íbúða.

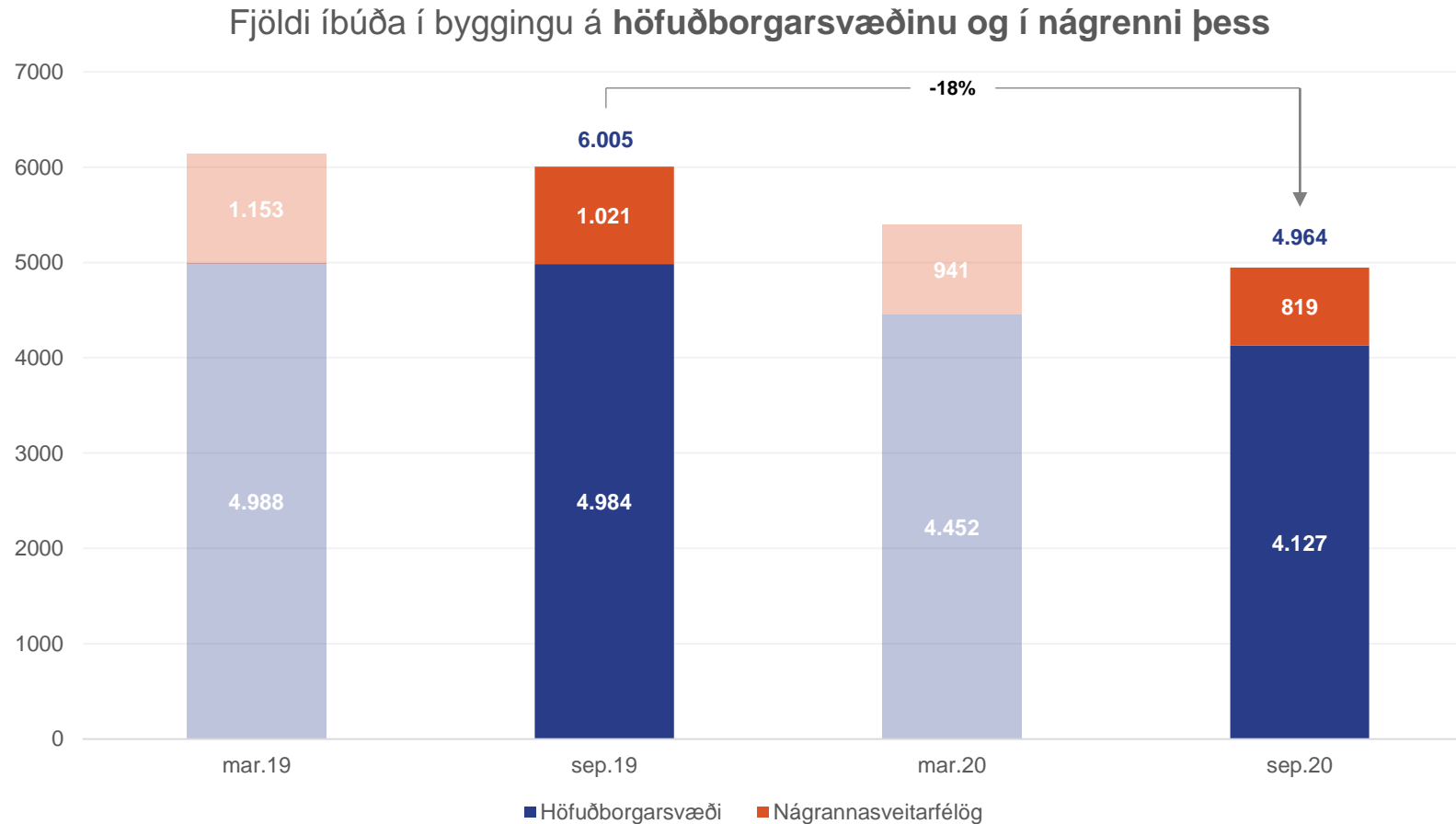
4

Fólksfjölgun

- Fólksfjölgun hefur haldið áfram þrátt fyrir sögulega mikinn samdrátt í hagkerfinu.
- Óvanalegt í sögulegu samhengi.

Verulegur samdráttur í íbúðabyggingum

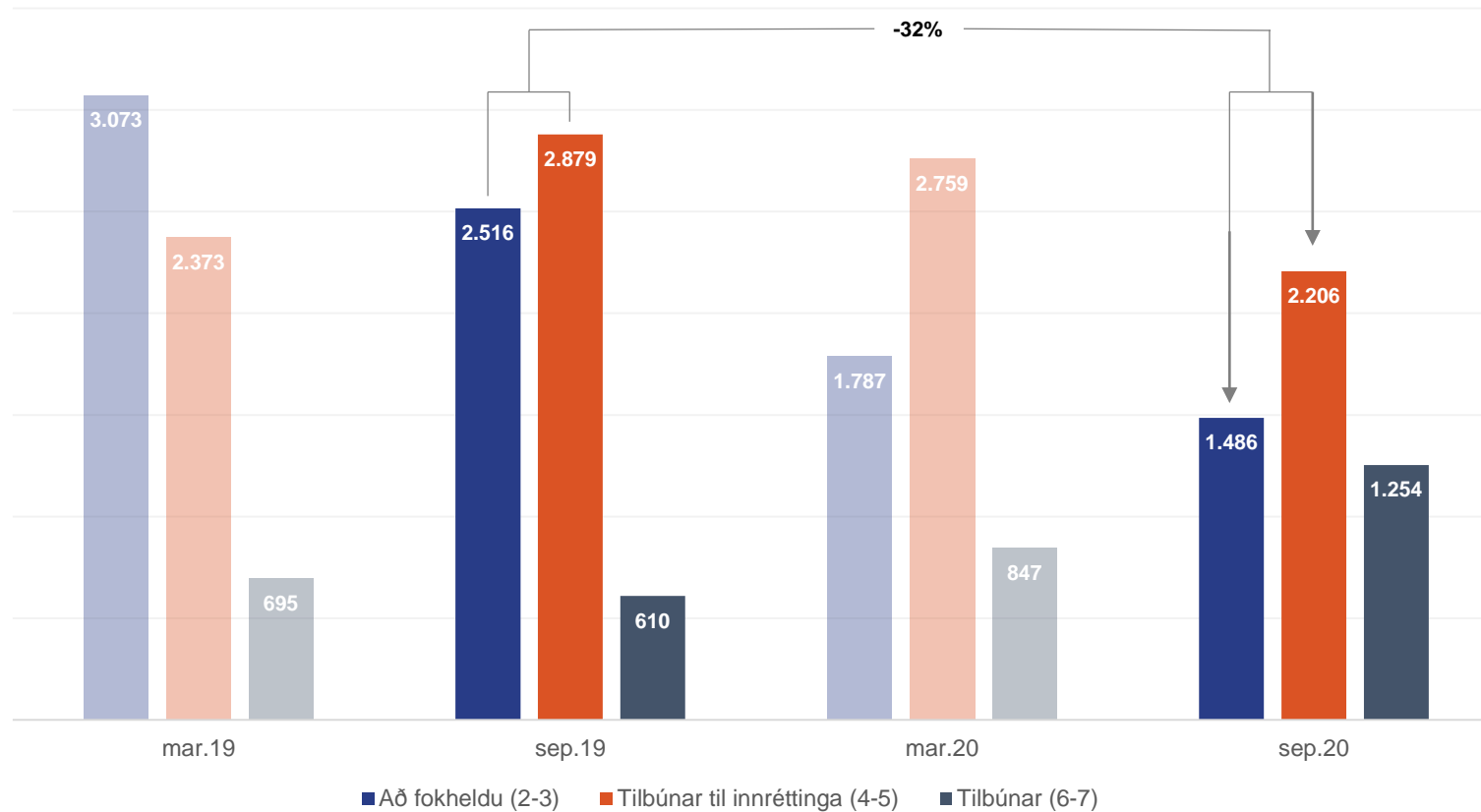
Ríflega þúsund færri íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og nágrenni en fyrir ári

Mismunandi staða eftir byggingarstigum

Mun færri íbúðir á fyrstu byggingarstigum en fleiri íbúðir fullbúnar

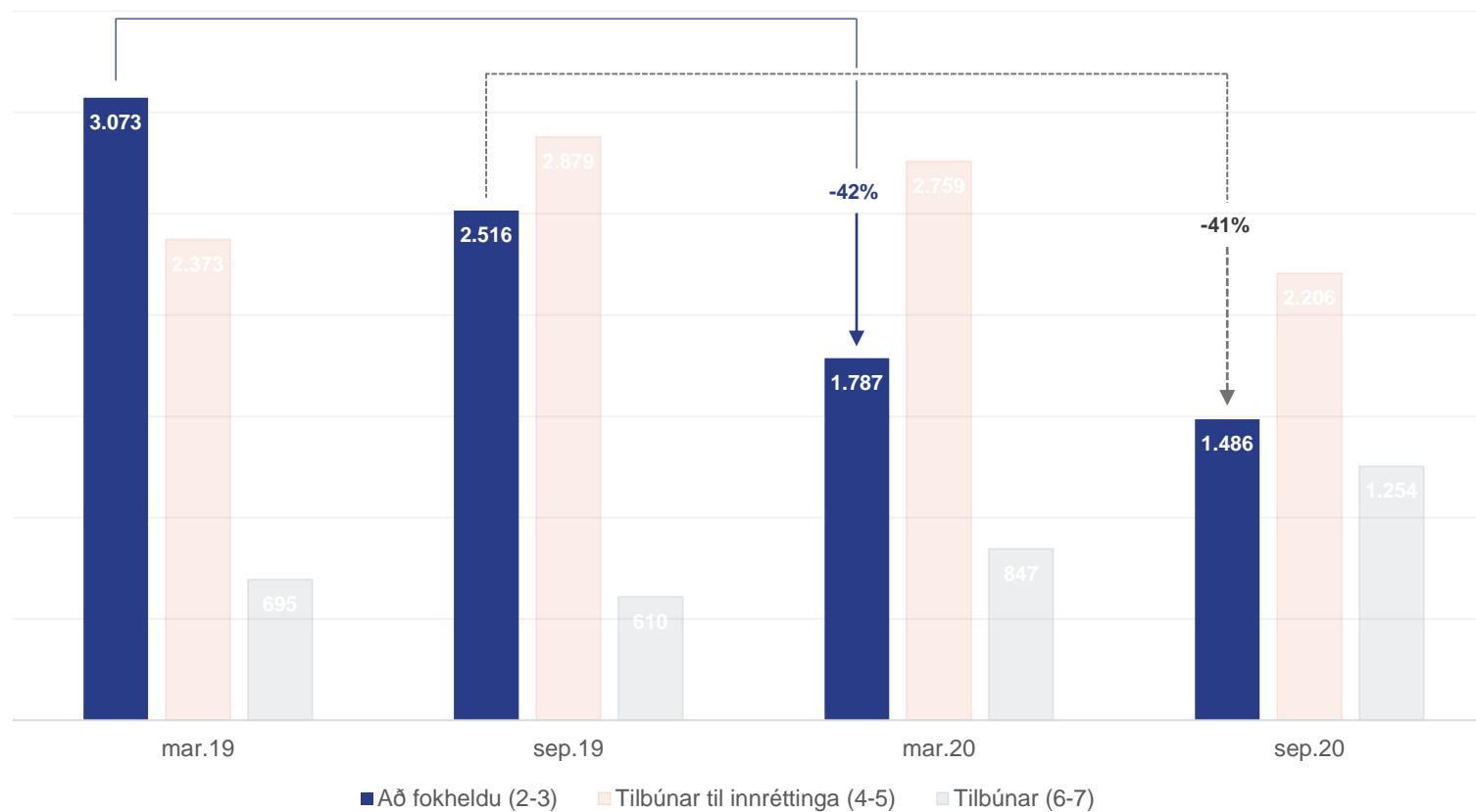
Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrenni þess

Færri verkefnum hrint í framkvæmd

Um 1.000 færri íbúðir á fyrstu byggingarstigum frá september 2019

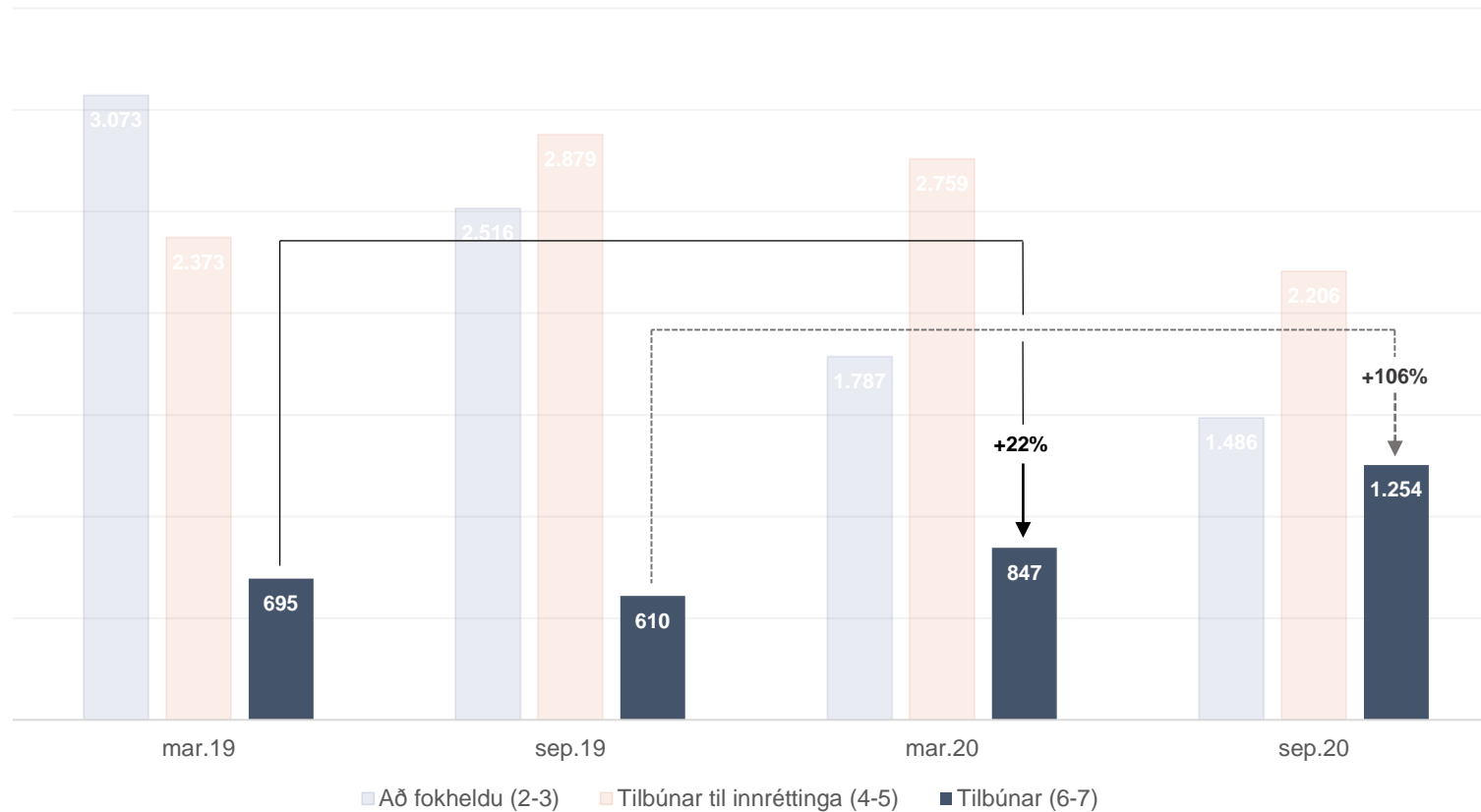
Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrenni þess

Talsverð aukning í fullbúnum íbúðum

Ríflega tvöföldun í fjölda fullbúnum íbúða á milli ára

Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrenni þess

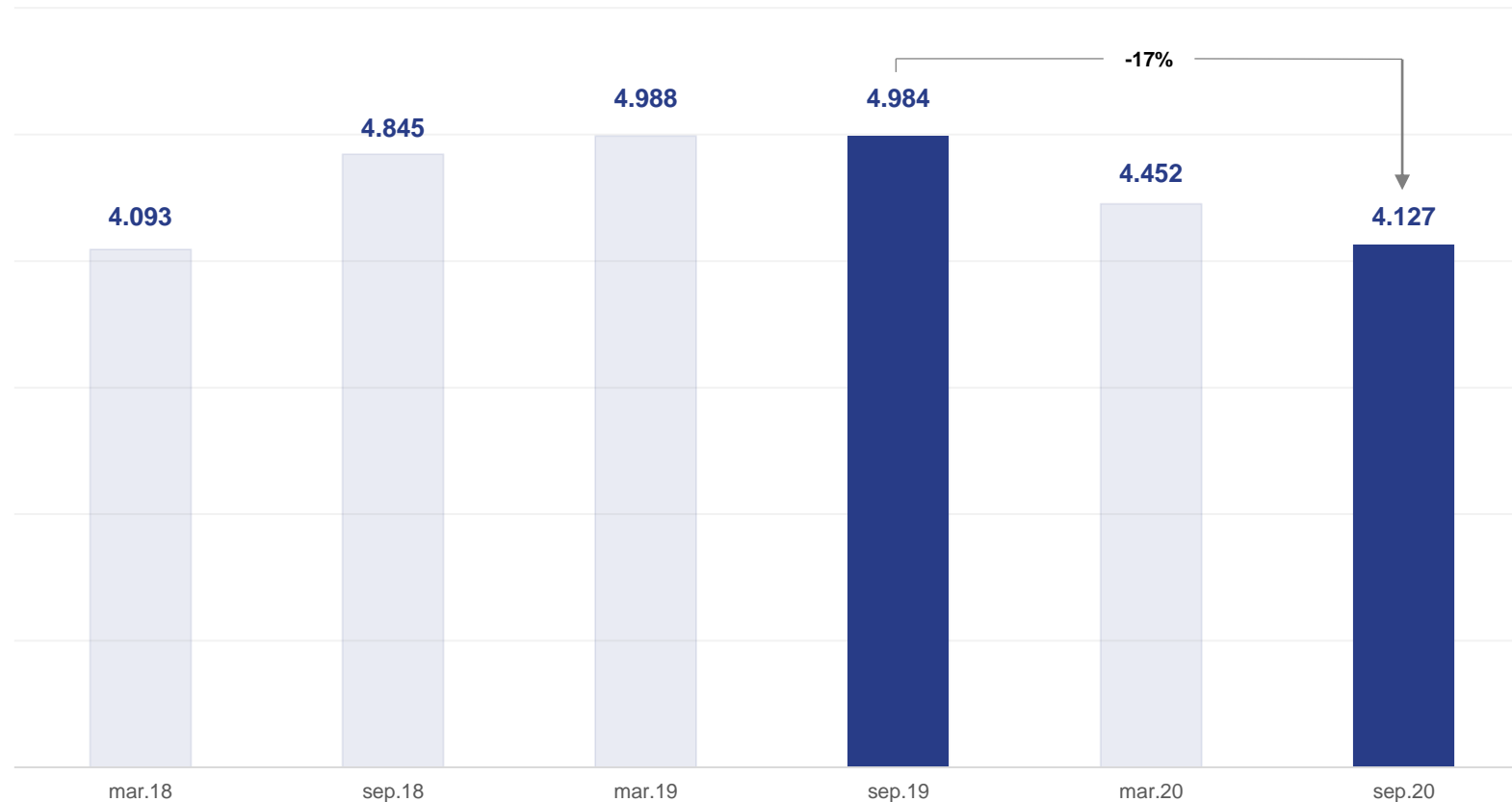

Höfuðborgarsvæðið: Veruleg fækkun íbúða í byggingu

Samdráttur í fjölda íbúða heldur áfram

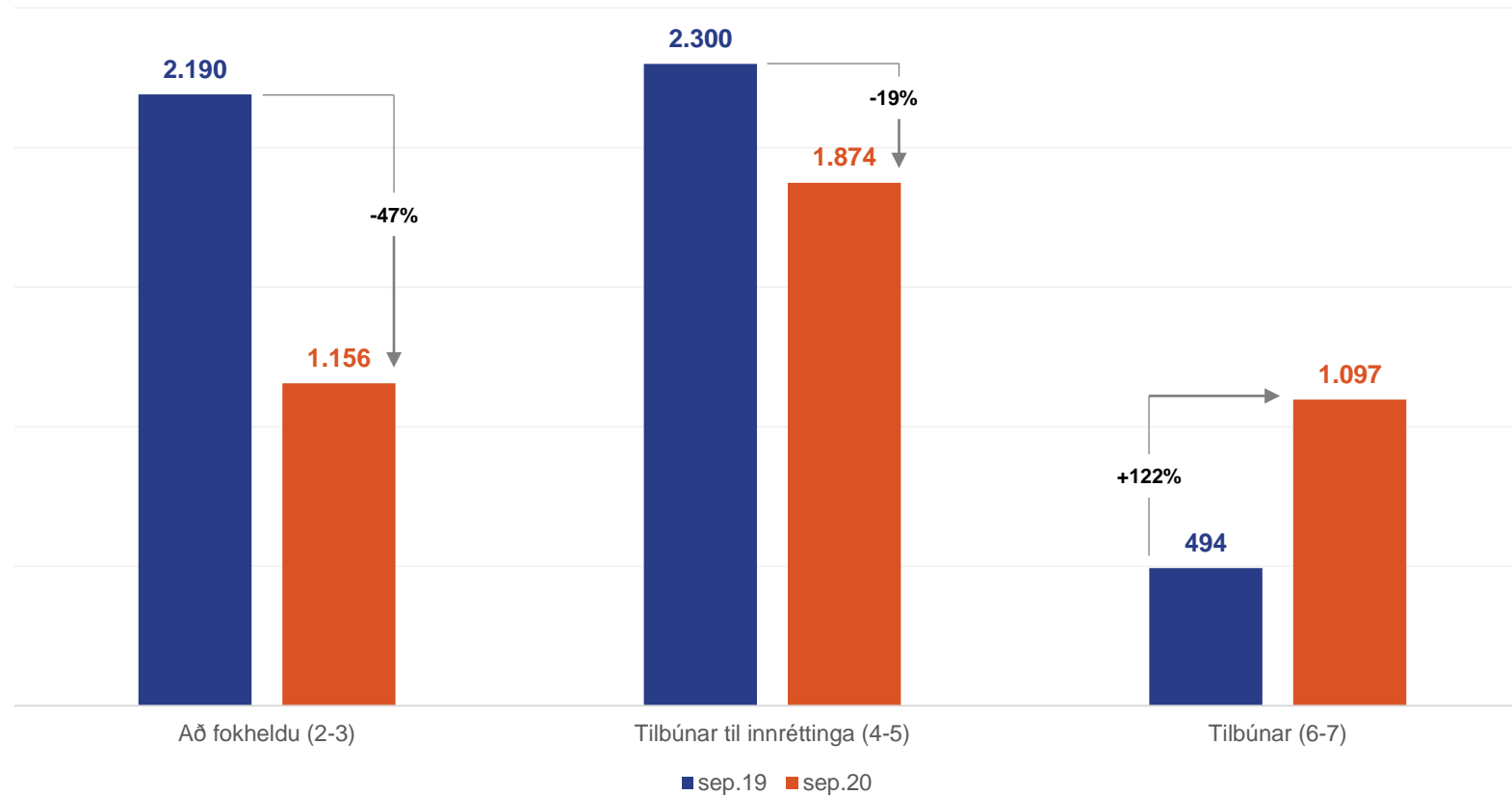
Íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu

Höfuðborgarsvæðið: Umtalsverður samdráttur á fyrstu stigum

Helmingi færri íbúðir á fyrstu byggingarstigum samanborið við sama tíma í fyrra

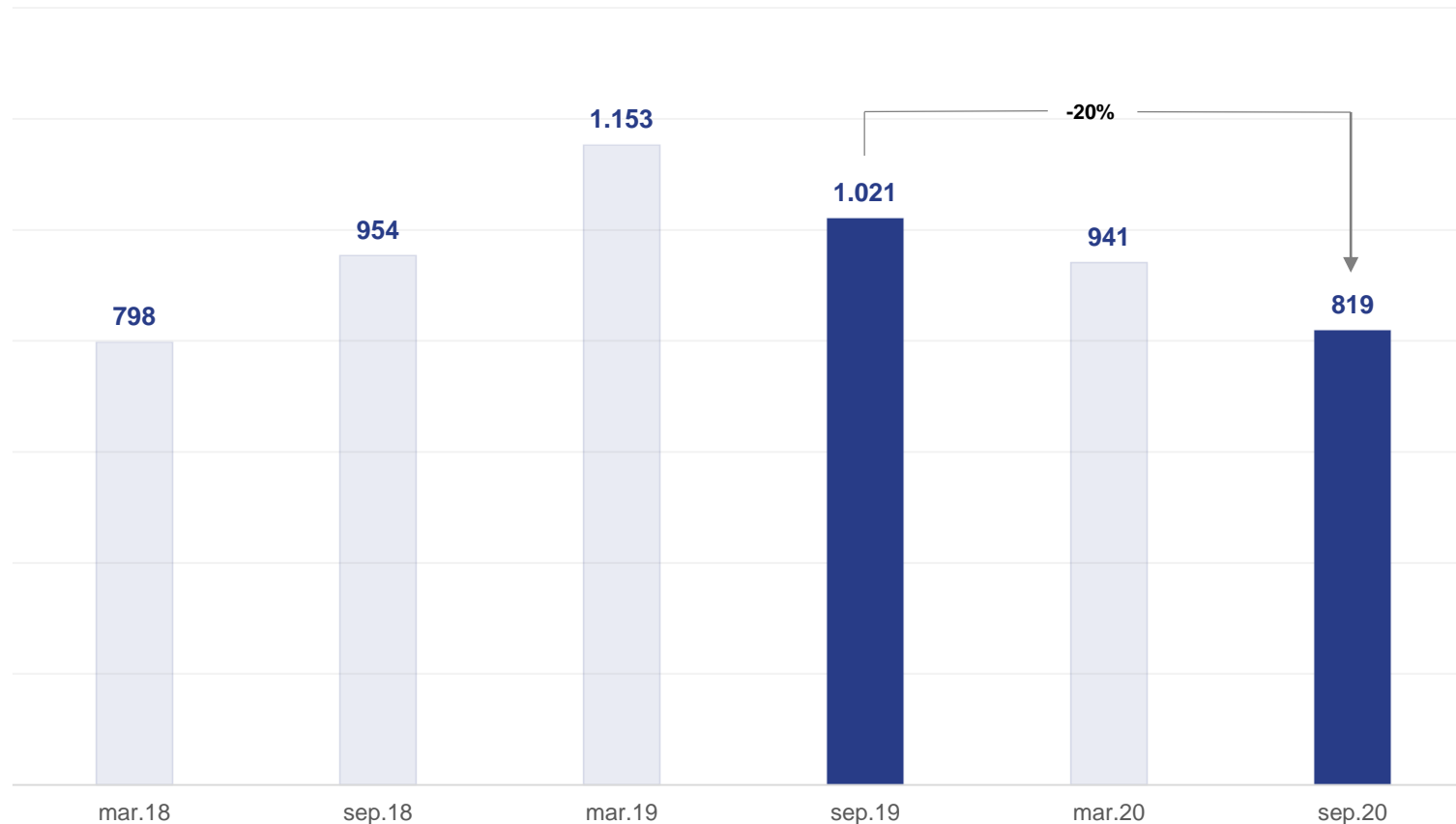
Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu

Nágrannasveitarfélögin: Fjöldi íbúða í byggingu fer fækkandi

Um 20% samdráttur í fjölda íbúða í byggingu í nágrenni höfuðborgarsvæðisins á milli ára

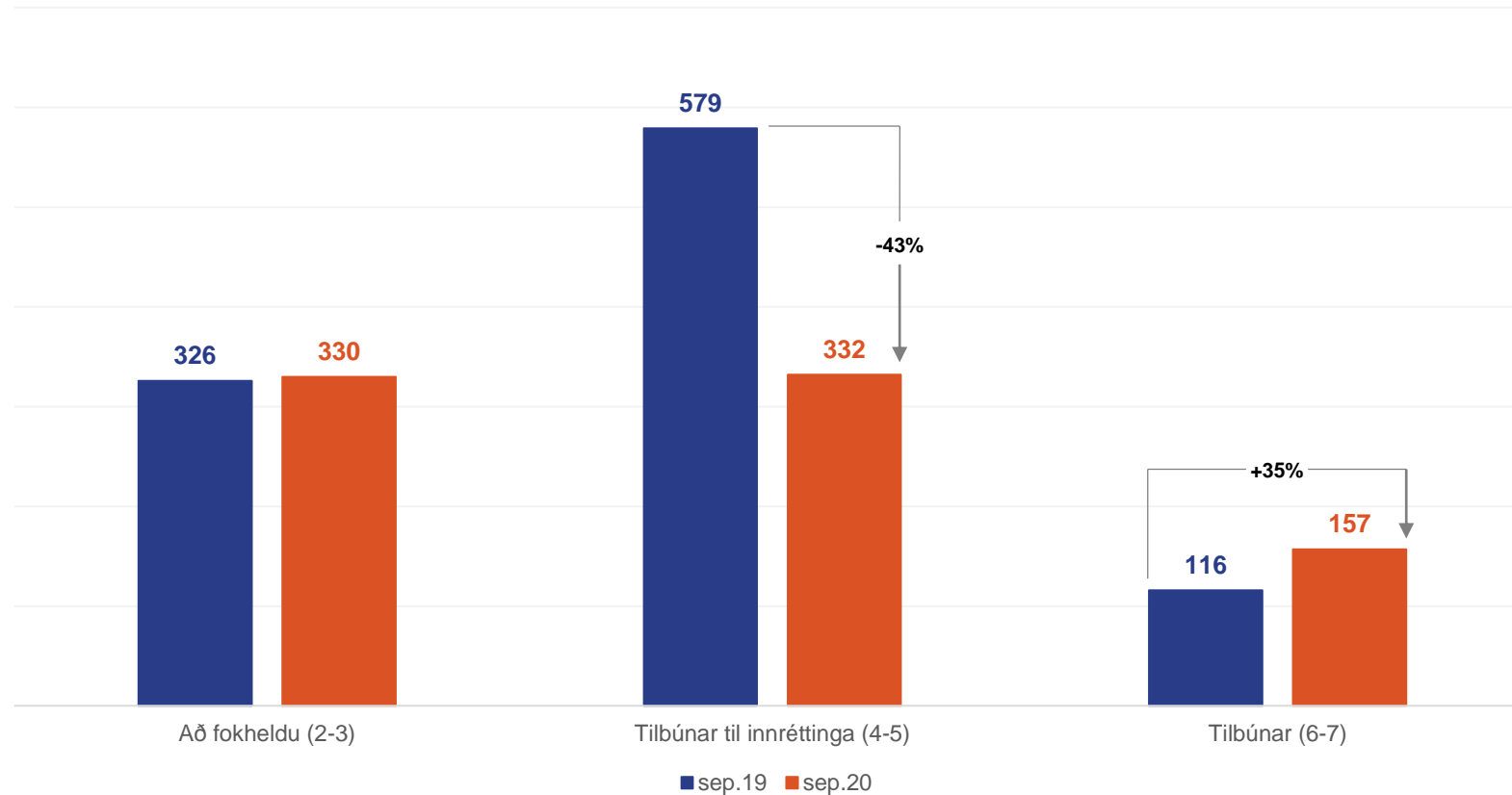
Fjöldi íbúða í byggingu í nágrannasveitarfélögum höfuðborgarsvæðisins

Nágrannasveitarfélögin: Mikill samdráttur frá fókheldu

Jafn margar íbúðir á fyrstu byggingarstigum

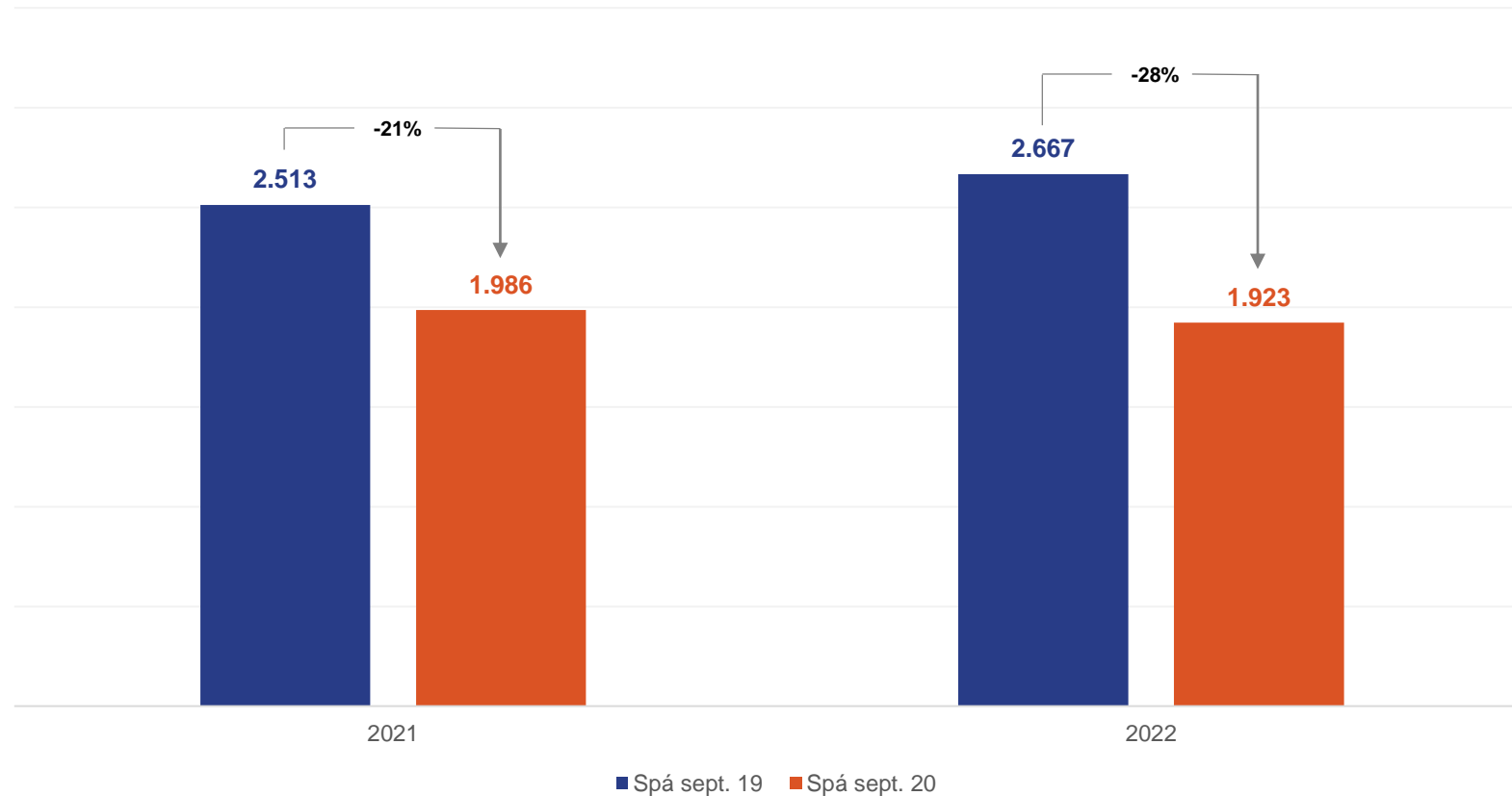
Fjöldi íbúða í byggingu í nágrannasveitarfélögum höfuðborgarsvæðisins

Höfuðborgarsvæðið og nágrenni – Spá 2020 - 2021

Umtalsvert færri fullbúnar íbúðir að koma inn á markaðinn á höfuðborgarsvæðinu en í fyrri spá

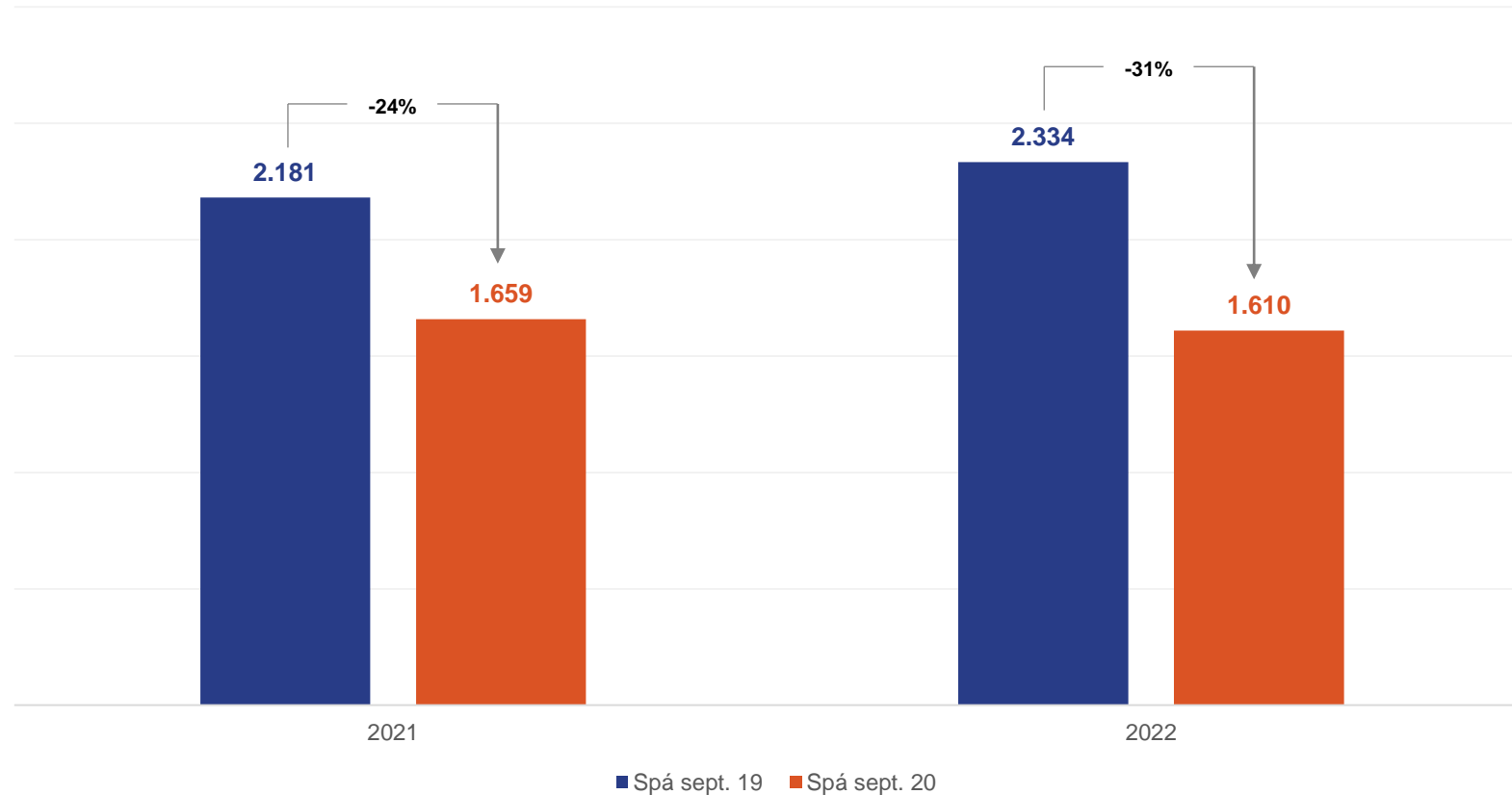
Spá um fullbúnar íbúðir á höfuðborgarsvæðinu og nágrenni

Höfuðborgarsvæðið - Spá 2021 og 2022

Umtalsvert færri fullbúnum íbúðum spáð en fyrir ári

Spá um fullbúnaar íbúðir á höfuðborgarsvæðinu

Talsverð spurn eftir húsnæði þrátt fyrir samdrátt

Líflegur íbúðamarkaður þátt fyrir efnahagsniðursveiflu

1

Færri nýjar íbúðir

- Mikil fækkun íbúða í byggingu.
- Mestur er samdrátturinn á fyrstu byggingarstigum.
- Veruleg fækkun fullbúinna íbúða samkvæmt spá SI.

2

Vaxtalækkun

- Greiðslubyrði húsnæðislána hefur lækkað umtalsvert undanfarið.
- Ástæðan er vaxtalækkun á húsnæðislánum og þá sérstaklega óverðtryggðum.

3

Kaupmáttaraukning

- Kaupmáttur launa hefur haldið áfram að aukast þrátt fyrir niðursveifluna í hagkerfinu.
- Í gegnum árin hefur kaupmáttur launa verið ráðandi þáttur um þróun raunverðs íbúða.

4

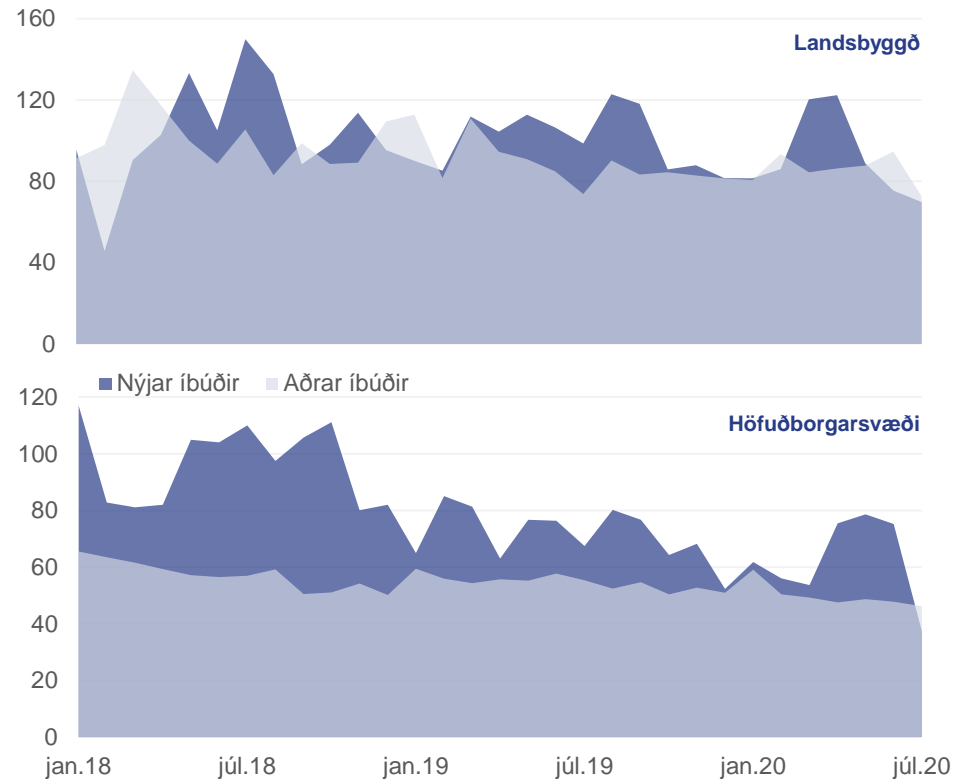
Fólksfjölgun

- Fólksfjölgun hefur haldið áfram þrátt fyrir sögulega mikinn samdrátt í hagkerfinu.
- Óvanalegt í sögulegu samhengi.

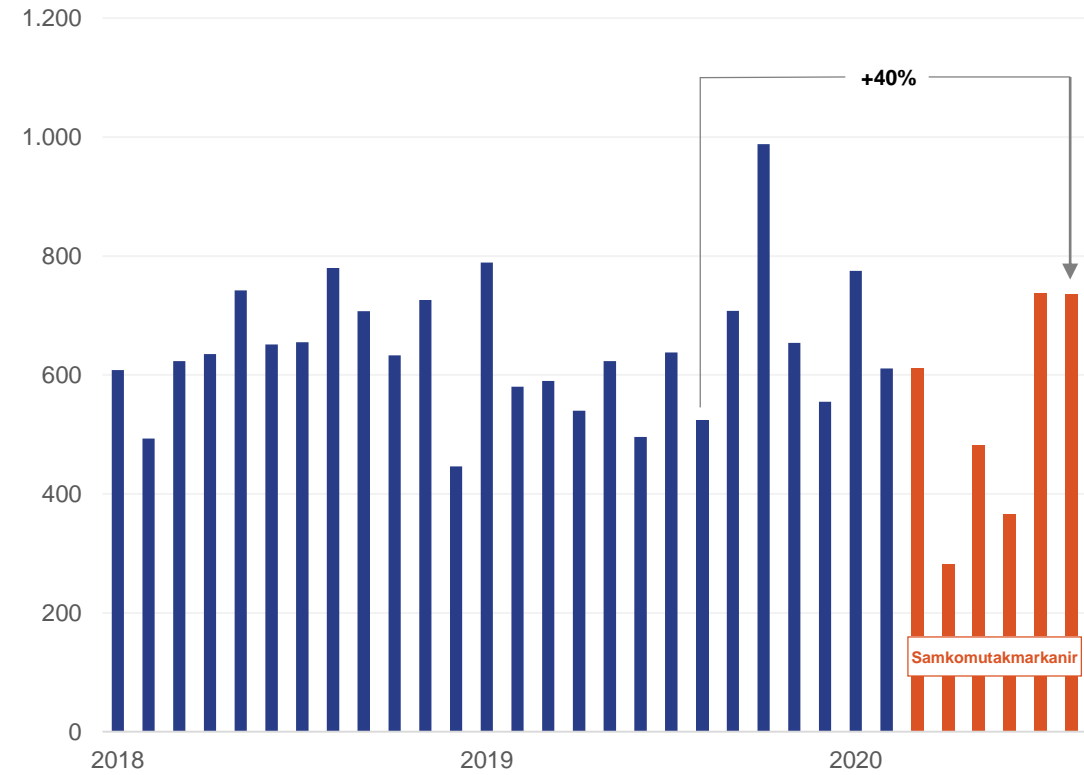
Íbúðamarkaðurinn líflegur þrátt fyrir efnahagssamdrátt

Mikil fjölgun kaupsamninga og meðalsölutími íbúða stýttist

Meðalsölutími íbúða

Fjöldi kaupsamninga á höfuðborgarsvæðinu

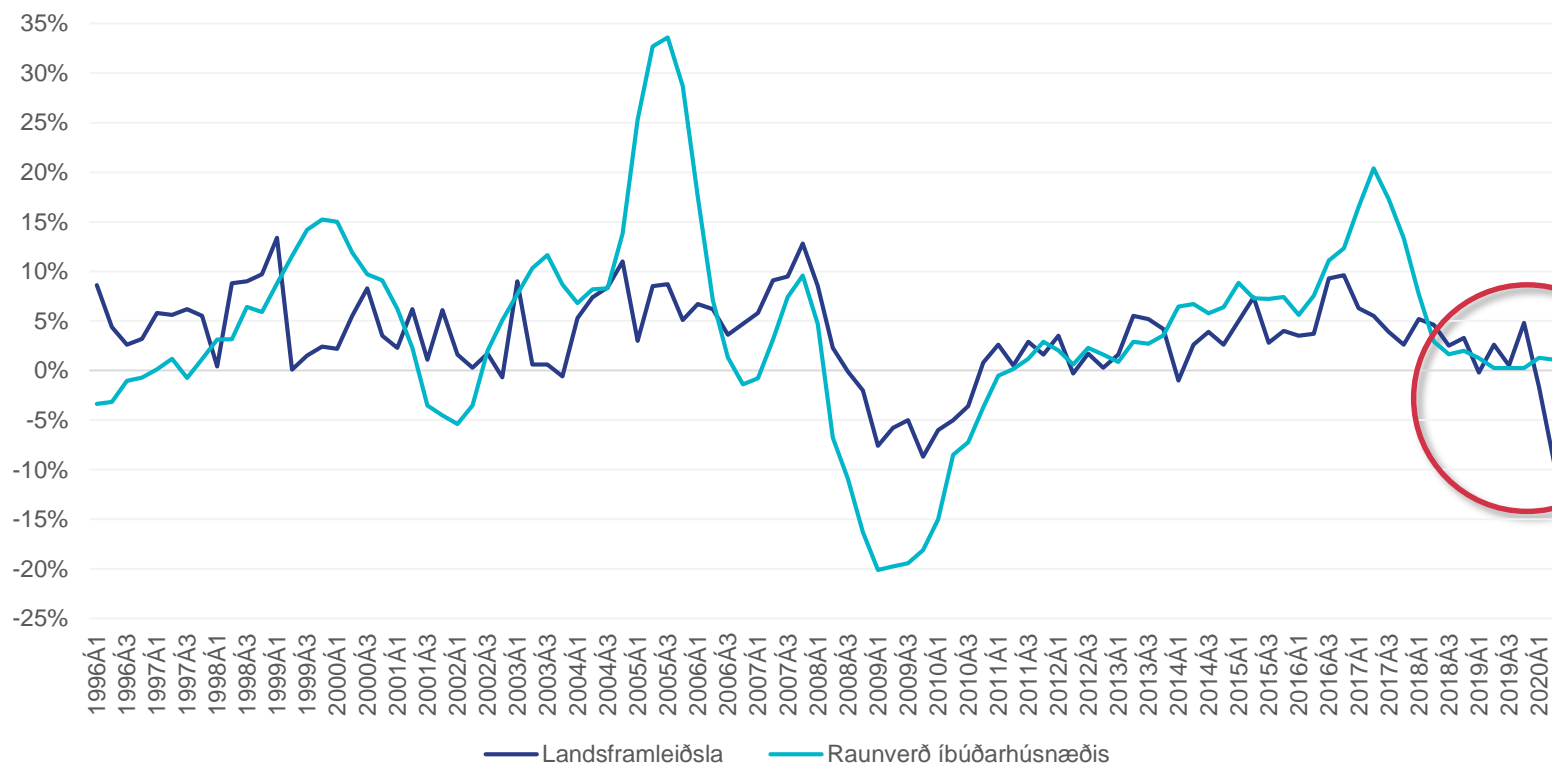

Brostin fylgni

Raunverð húsnæðis heldur áfram að rísa þrátt fyrir niðursveiflu í hagkerfinu

Verg landsframleiðsla og raunverð íbúðarhúsnæðis,
ársbreyting eftir ársfjórðungum

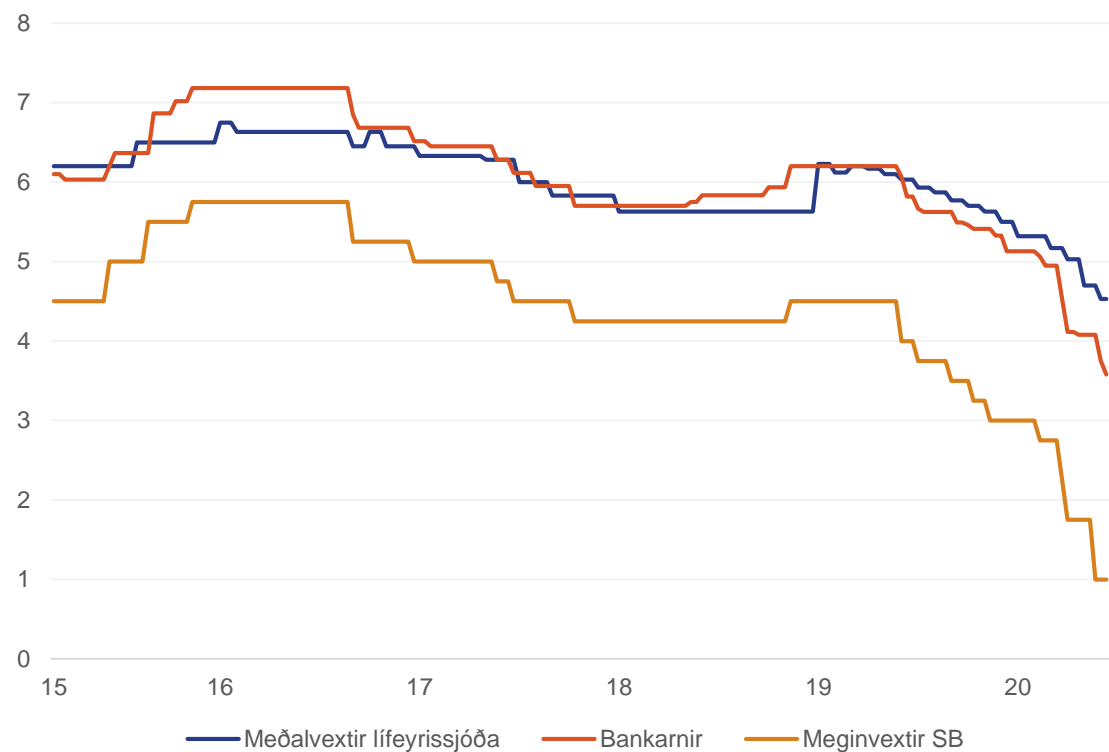

- Mikil fylgni hefur verið á milli raunverðs íbúðarhúsnæðis og vergrar landsframleiðslu
- Óvenjuleg staða; raunverð íbúðarhúsnæðis heldur áfram að hækka á sama tíma og landsframleiðsla dregst saman

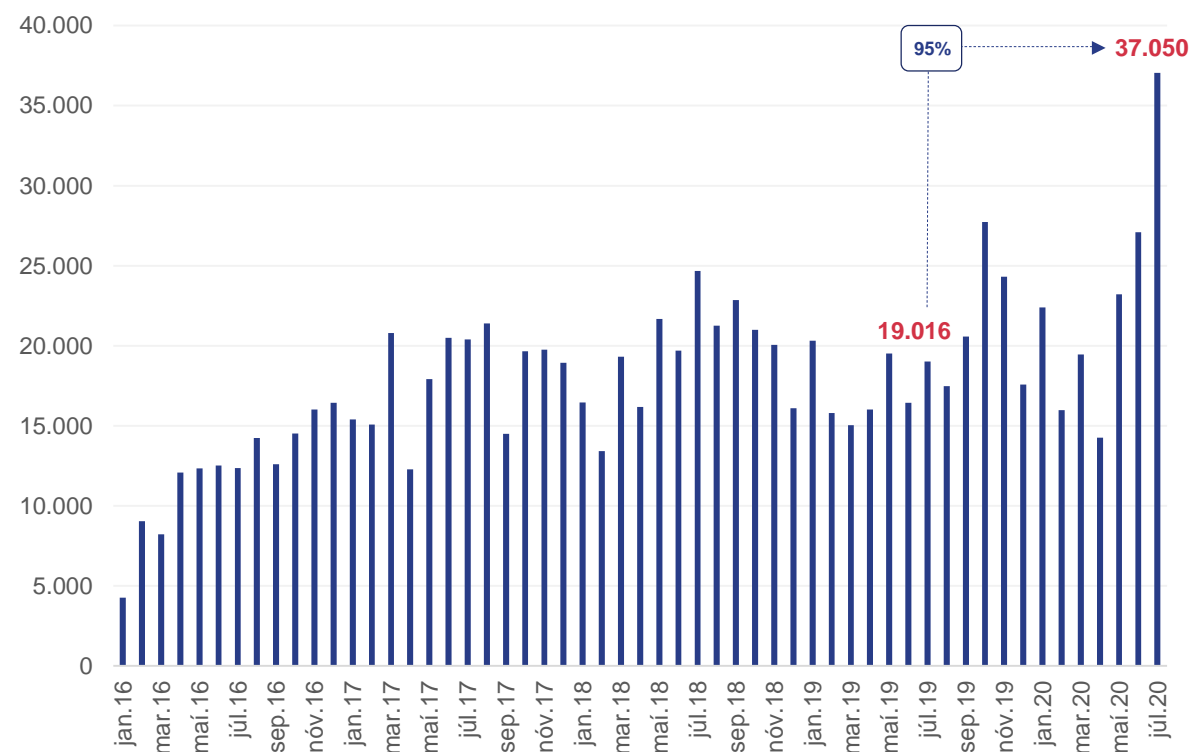
Vextir hafa verið á hraðri niðurleið

Sögulega lágir vextir hvetja til íbúðakaupa

Breytilegir vextir óverðtryggðra íbúðalána og meginvextir Seðlabankans, %

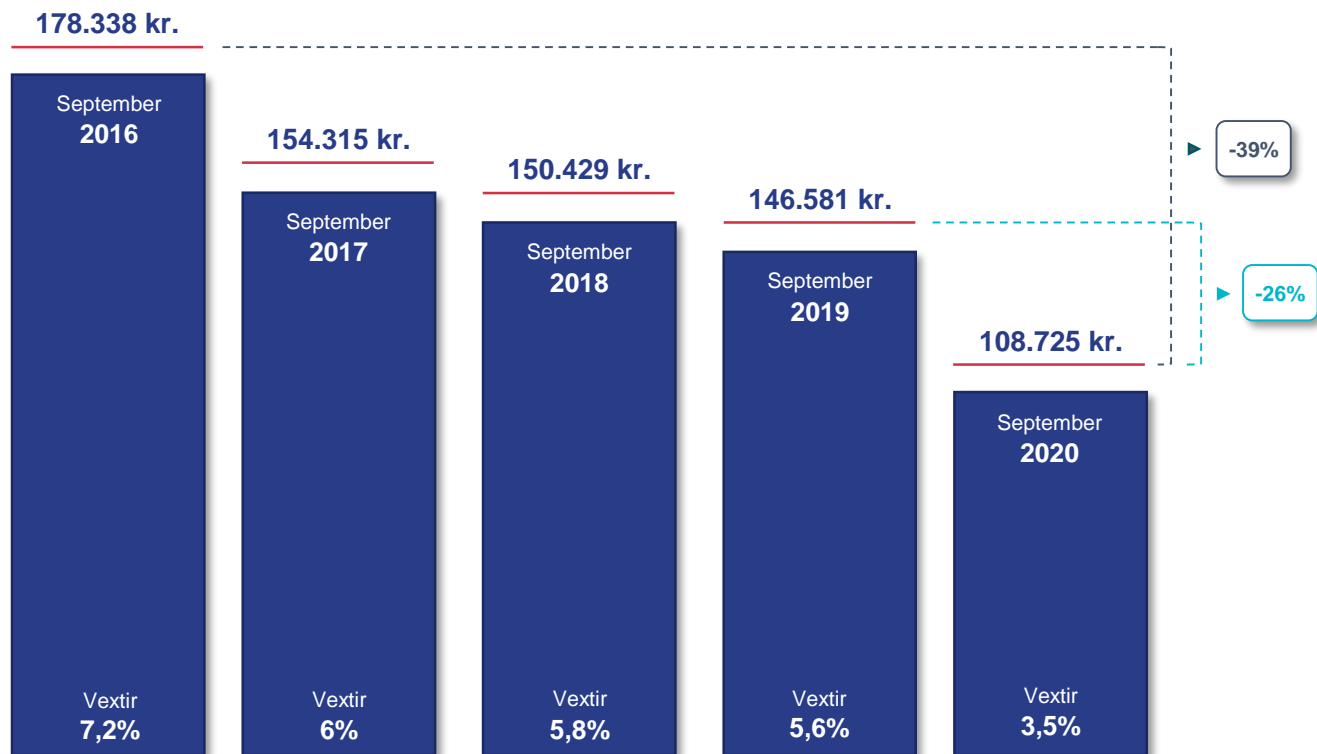

Hrein ný útlán banka og lífeyrissjóða til íbúðakaupa, í milljónum króna

Greiðslubyrði húsnæðislána hríðfallið

Fjórðungslækkun greiðslubyrði á einu ári

Miðað er við 28 m.kr. lán á óverðtryggðum breytilegum vöxtum (70% lánshlutfall á 40 m.kr. íbúð)

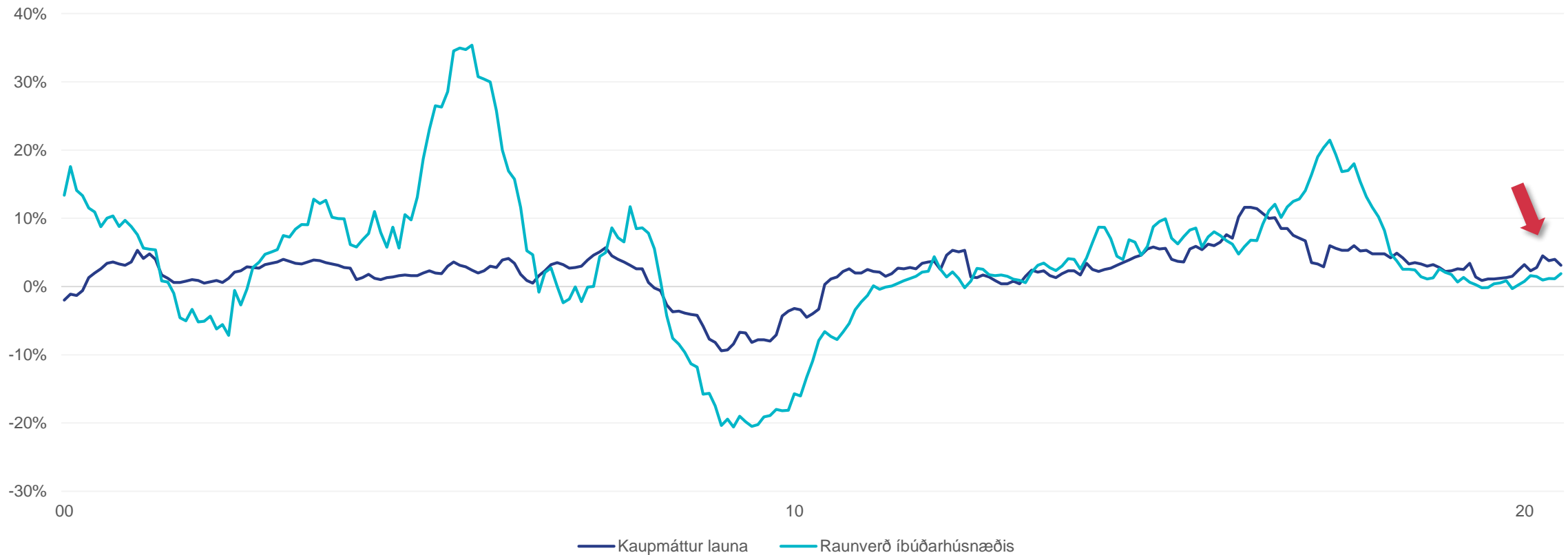
	2019	2020
Raunverð	40 m.kr.	40,4 m.kr.
70% lán	28 m.kr.	28,3 m.kr.
Vextir	5,6%	3,5%
Greiðslubyrði	147 þús. kr.	110 þús. kr.

Breyting á milli ára → **-25%**

Hækkun kaupmáttar ein orsök

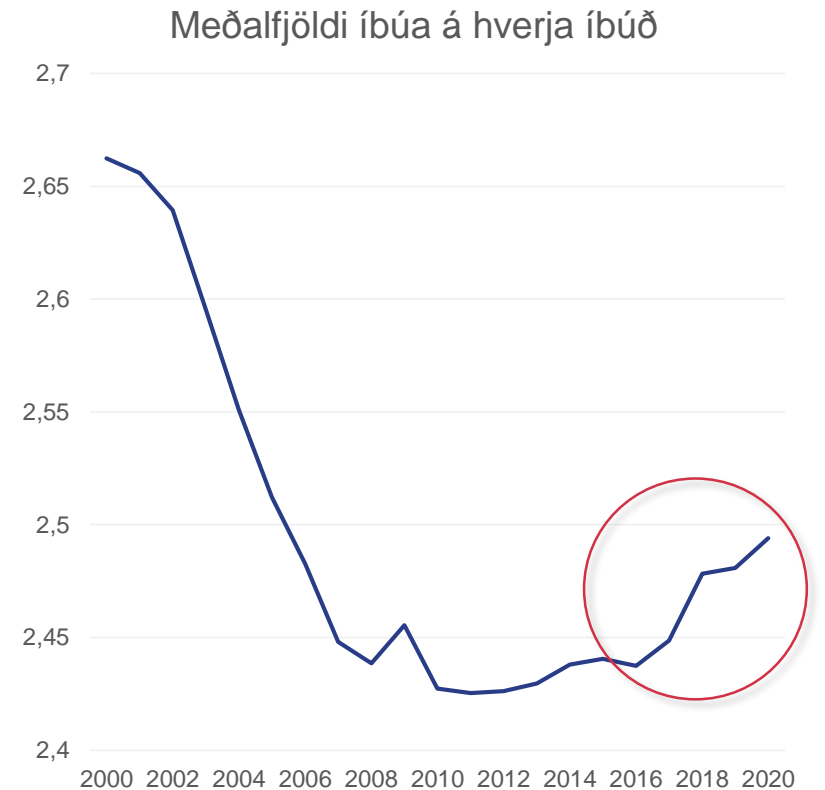
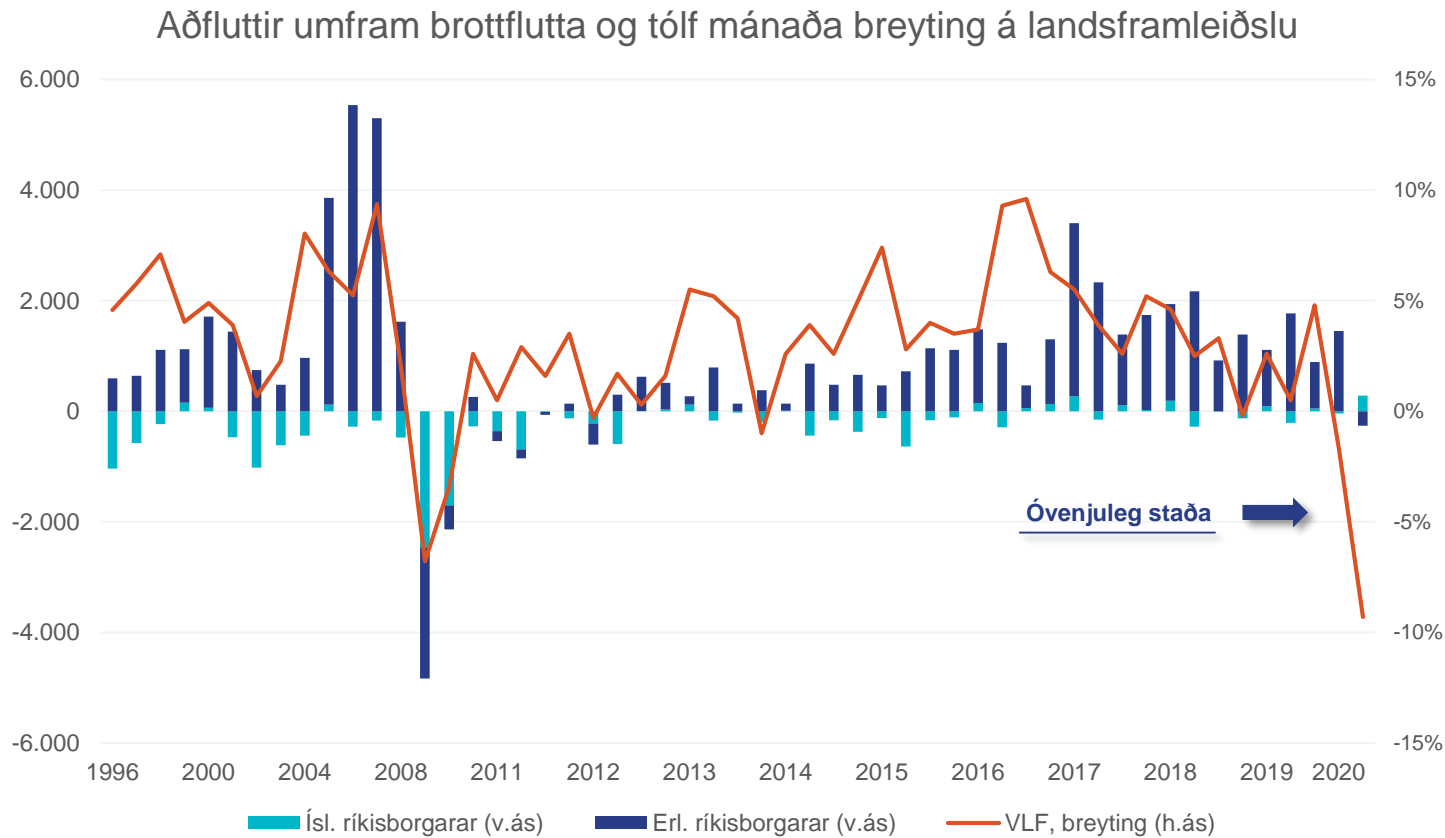
Kaupmáttur launa ráðandi þáttur um verðþróun íbúðarhúsnæðis

Árshækkun kaupmáttar launa og raunverðs íbúðarhúsnæðis

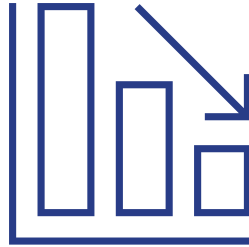
Fólksfjölgun þrátt fyrir sögulegan efnahagssamdrátt

Fleiri um hverja íbúð

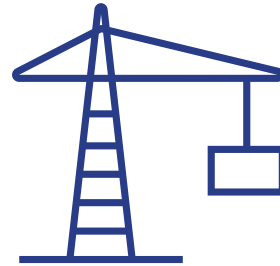

Stefnir aftur í ójafnvægi á íbúðamarkaði

Umtalsverður samdráttur í íbúðum í byggingu en eftirspurn vaxandi

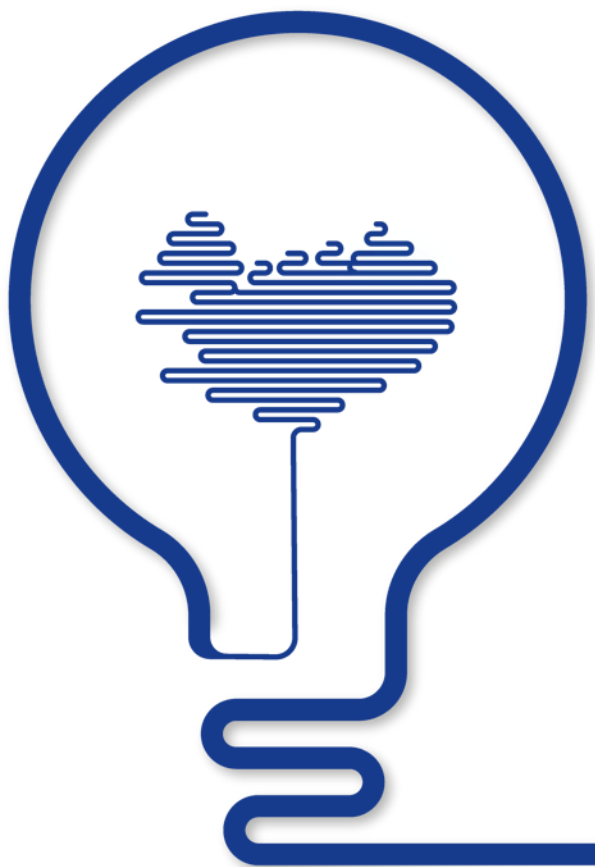
Verulegur samdráttur í íbúðum í byggingu, sérstaklega á fyrstu byggingarstigum

Eftirspurn hefur haldist mikil þrátt fyrir efnahagssamdrátt

Ójafnvægi í framboði og eftirspurn á íbúðamarkaði líkleg á næstu misserum

Takk fyrir

2020

ÁR NÝSKÖPUNAR

